

Sammanträdesprotokoll folkhälsorådet den 22 september 2023

Sammanträdes plats och tid

Kommunkontoret i Strömsund, sammanträdesrum Almen, klockan 8.30 – 12.00

Beslutande

Susanne Hansson (S), ordförande

Eskil Ehnberg (M) (via länk)

Morgan Olsson (S) (via länk)

Sara Kjellsdotter (S)

Anneli Svensson, kommundirektör (via länk) §§ 17-22

Richard Persson, teknik-och serviceförvaltningen

Anna Backman-Wickström, framtids- och utvecklingsförvaltningen

Gudrun Öjbrandt, vård- och socialförvaltningen

Hans-Olof Carlsson, barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen

Ingela Sonidsson, kommunledningsförvaltningen (via länk) §§ 17-22

Denise Backlund, teknik- och serviceförvaltningen

Mariana Handler, polisen §§ 17-18, 20-22

Fanny Jonasson, region Jämtland Härjedalen (via länk) §§ 17-22

Underskrifter

Susanne Hansson, ordförande

Elin-Maria Eriksson, sekreterare

den 22 september 2023

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat och folkhälsorådet publicerar det på kommunens webbplats under perioden 3 oktober 2023 till 25 oktober 2023. Protokollet förvaras på kommunkansliet i Strömsund.

Övriga närvarande

Elin-Maria Eriksson, sekreterare

Kajsa Eklund, Rädda barnen § 19

Anita Löfgren, Rädda barnen § 19

Karin Strandberg Nöjd, Rädda barnen § 19

Christina Olofsson, Rädda barnen § 19

Emelie Ekbrand, Rädda barnen § 19

Diarienummer FHR.2023.77

§ 17 Ändringar i föredragningslistan

Ärenden som läggs till

- Dialog kring arrangemanget Blås Grönt

Ärenden som tas bort

- Information från Resurscentrum utgår och ersätts av en skriftlig presentation, vilken skickas ut till ledamöterna per mejl.

Folkhälsorådets beslut

Föredragningslistan fastställs.

Diarienummer FHR.2023.82

§ 18 Minnesanteckningar från föregående möte

Ordförande går igenom minnesanteckningar från föregående möte.

Följande reflektioner görs:

- Lägesbild över våldsbejakande extremism och radikalisering har presenterats för kommunfullmäktige den 20 september 2023.
- Utdelning av priset Årets folkhälsoinsats, till den av rådet utsedde mottagaren Stig Engström, skedde under kommunens nationaldagsfirande på hembygdsgården. Motiveringen lydde:

Han skapar möjligheter för sina anställda med ledarledda onsdagsträningar, friskvårdstid och bidrag till träningsutrustning för att få dem aktiva. Han anordnar engcon-dagarna för alla invånare i Strömsunds kommun.

Engcon-dagarna har varit mycket uppskattade, med flera hundra besökare per tillfälle. Både unga som äldre som sprungit, åkt skidor, lekt, hoppat hoppborg, sen bjuds det på korv och dryck med mera. Stig ser till att skidspåren på Rotnäset och skidstugan hålls fina. Han ser även till att det finns ett skidspår på Ströms Vattudal mellan Rotnäset och Strand, något som verkligen nyttjas av många invånare som åker skidor, spark och promenerar. De sista två vintrarna har även slalombacken pistats och hållits öppen när vädrets makter har tillåtit det.

Så Stig har verkligen i flera år bidragit till att alla i kommunen ska ha möjlighet att hålla igång på ett roligt sätt, utan att det ska kosta något”.

- Brevet till vårdnadshavare för elever på kommunens skolor har skickats ut.
- Blåljusdagen har genomförts och anses mycket lyckad trots vädermässiga utmaningar. Över 200 personer kom för att besöka arrangemanget.

den 22 september 2023

§ 18 fortsättning

- Kommunen ska tillsätta en samordnare i frågor som rör alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar, ANDTS. Funktionen kommer att organiseras inom elevhälsan från 1 november och allt beräknas vara på plats vid årsskiftet.

Folkhälsorådets beslut

Föregående protokoll läggs till handlingarna.

Diarienummer FHR.2023.547

§ 19 Information från Rädda barnen

Kajsa Eklund, Anita Löfgren, Karin Strandberg Nöjd och Christina Olofsson, Rädda barnen, informerar om Rädda Barnen och Sveriges barnrättsarbete.

Barnkonventionen är sedan år 2020 svensk lag. Rädda Barnens vision är att göra verklighet av barnkonventionen för alla barn. Detta ska uppnås genom bland annat insatser för läxläsning, mötesplatser, kunskapsspridning och påverkan av beslutsfattare utifrån kunskap, liksom informationen i dag. De prioriterade områden som Rädda Barnen identifierat är:

- Barn i migration
- Barn i socioekonomisk utsatthet
- Barn utsatta för våld

Rädda Barnen i Jämtlands län har 797 medlemmar och 3 lokalföreningar. I Strömsunds kommun finns en lokalförening i Hammerdal och dessutom en alldeles nyligen uppstartad arbetsgrupp i Strömsunds centralort.

Alla länder som skrivit under barnkonventionen åtar sig att följa den inom offentlig verksamhet. Efter granskningar av kommunernas arbete med barnrättsfrågor, utförd av FN:s barnrättskommitté, har rekommendationer lyfts efter artikel 2, 3, 6 och 12.

- Artikel 2. Alla barn har samma rättigheter och lika värde - Vi ska skydda barn från diskriminering, detta gäller alla diskrimineringsgrunder
- Artikel 3. Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn - i till exempel budgetarbetet, eller andra stora beslut, bör en barnrättsanalys genomföras
- Artikel 6. Alla barn har rätt till liv och utveckling
- Artikel 12. Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad

Vissa rekommendationer återkommer i flera granskningar på grund av att Sverige inte når upp till artiklarna på ett tillfredsställande sätt.

§ 19 fortsättning

Exempel på sådana rekommendationer är att Sverige saknar en fristående barnombudsman, vilken inte är anställd av staten och som därför även kan driva barnrättsärenden gentemot staten, samt att det i Sverige finns kommunala och regionala skillnader för barn med hänsyn till barnkonventionens artiklar.

Kommittén ser positivt på:

- att barnkonventionen numera är svenska lag.
- att lagstiftning har stärkt skyddet mot sexuell exploatering och våld mot barn.
- att barnfridsbrott (barn som bevittnar våld) har kriminaliserats.

Kommittén uttrycker oro kring:

- regionala skillnader gällande barns rättigheter.
- våld mot barn som är placerade i samhällets vård.
- barns möjligheter att utkräva sina rättigheter - Sverige har fortfarande inte tillträtt den del av barnkonventionen (tilläggsprotokoll) som gör det möjligt för barn att föra fram klagomål till FN:s barnrättskommitté.
- barns rätt att komma till tals i frågor som berör dem.
- Tidöavtalet - att inga nya lagar antas som går i strid med barnkonventionen, att satsa på tidiga och preventiva åtgärder mot gängkriminalitet, att inte sänka straffbarhetsåldern.

Folkhälsorådet deltar i dialog med Rädda Barnen om hur kommunen arbetar för ökad delaktighet och inflytande för barn och ungdomar, samt för att minska barns socioekonomiska utsatthet och att minska de negativa effekterna av detta.

Vidare presenteras resultatet från undersökningen Ung Röst, barnfattigdomsrapporten samt rapporten Brott mot barn. Avslutningsvis inbjuds rådet till Rädda Barnens temadag - Att växa upp i en värld fri från våld, att hållas i Östersund den 2 november 2023.

Folkhälsorådets beslut

Folkhälsorådet tar del av informationen.

Diarienummer FHR.2023.80

§ 20 Information från säkerhetssamordnare

Denise Backlund, teknik- och serviceförvaltningen, informerar om aktuella säkerhetsfrågor för kommunen.

Den nya lagen om kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet medför att ansvaret åläggs kommunen. Kommunen ska ta fram en lägesbild över brottsligheten samt upprätta och besluta om en åtgärdsplan. Det ska även finnas en samverkansöverenskommelse med polisen. För detta ansvar har kommunen tilldelats 114 000 kronor, bidraget täcker andra delåret av 2023. Bidraget beräknas efter befolkningens mängd, för Strömsunds kommun resulterar summan i mycket begränsade möjligheter att finansiera arbetet som lagen stipulerar.

Hjälpssystem för GIS-baserad information presenteras. Störningar och händelser kan plottas in allt eftersom de inträffar, det bildas hotspots på kartan som indikerar områden med ökad aktivitet. Man kan logga in och se "dagsfärsk" information eller sammanställa händelser över tid. Finansiering av detta system skulle delvis kunna ske genom de 114 000 som kommunen tilldelats för det brottsförebyggande arbetet.

Rådet diskuterar användningsområden för GIS. Observationer som kan rapporteras in är bland annat skadegörelse, klotter och narkotika. Systemet kan även användas till kriser, så som bränder eller covidutbrott.

Informationen kan ligga till grund när man tar fram en lägesbild men ger även en mer uppdaterad situationsbild. Till skillnad från lägesbilden, som uppdateras vart annat år, kan bilden i GIS visa dagsaktuella områden.

Mariana Handler, polisen, tillägger att man kan lägga till brottsanmälningar i GIS. Det gäller dock inte all typ av brott, att registrera våld i hemmet blir till exempel omöjligt ur sekretesssynpunkt. Polisen kan genom detta system styra sitt operativa arbete direkt, det förbyggande arbetet är mer långsiktigt.

Kommunens lägesbild har tagits fram bland annat genom enkäter till alla förvaltningar. Det som stack ut var våld (både i hemmet och i offentliga miljöer) samt narkotika. Kommunens lägesbild, tillsammans med den från polisen, ligger till grund för medborgarlöftena.

den 22 september 2023

§ 20 fortsättning

Rådet diskuterar trygghetsvandringar. I Strömsund, Hoting, Backe och Hammerdal är vandringar gjorda, nästa ort där en trygghetsvandring ska planeras är Gäddede. Rådet ställer sig positiv till att en vandring i Gäddede planeras och genomförs.

Teknik- och serviceförvaltningen är i slutfasen av rekryteringen av en ytterligare säkerhetssamordnare.

Folkhälsorådets beslut

Folkhälsorådet tar del av informationen.

Diarienummer FHR.2023.79

§ 21 Information från polisen

Mariana Handler, kommunpolis, informerar om polisens arbete.

- Bedrägerier är ett problem i Strömsunds kommun, och ett prioriterat område för polisen. Även innan lägesbilden var färdigställd arbetade man förebyggande genom informationskampanjer.
- Samverkansöverenskommelsen mellan polisen och kommunen är upprättad. Prioriterade områden är våldsbejakande extremism, mängdbrott, ungdomar samt narkotika.
- Polisen tvingas till prioriteringar och när resurser omfördelas begränsas polisen i sitt förebyggande arbete. Oroligheter i andra delar av Sverige kan leda till att resurser flyttas, vilket även påverkar polisens arbete i vår kommun.
- Just nu ser polisen en problematik med att många med beroendeproblematik får boende i vår kommun. Rådet diskuterar fenomenet "social dumpning" vilket kan belasta våra välfärdssystem.

Folkhälsorådets beslut

Folkhälsorådet tar del av informationen.

Diarienummer KS.2023.537

§ 22 Medborgarlöften 2024

Denise Backlund, teknik- och serviceförvaltningen, och Mariana Handler, kommunpolis, presenterar förslag till medborgarlöften 2024-2025.

Strömsunds kommun och kommunpolisen har upprättat vardera lägesbild för kommunen. Dessa lägesbilder ligger till grund för de förslag till medborgarlöften som polisen och kommunen tillsammans tagit fram.

Till medborgarlöftena har också en åtgärdsplan tagits fram, som beskriver hur man ska arbeta för att infria löftena från både polisen och kommunen. Varje år görs en uppföljning av hur man arbetat för att nå målen i medborgarlöftena.

De föreslagna medborgarlöftena är:

- En kommun fri från narkotika.
- En trygg kommun för alla.
- En kommun fri från bedrägerier.
- En kommun fri från våld.

Det är Folkhälsorådet som föreslår medborgarlöften, vilka sedan fastställs av kommunstyrelsen.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse

Medborgarlöften Strömsund 2024-2025 - förslag

Åtgärdsplan

Samverkansöverenskommelse

Yrkande

Ordföranden föreslår folkhälsorådet besluta enligt upprättat förslag.

Folkhälsorådets beslut

Folkhälsorådet ställer sig bakom förslaget till medborgarlöften.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Diarienummer FHR.2023.657

§ 23 Dialog kring arrangemanget Blås Grönt

Folkhälsorådet deltar i diskussion kring arrangemanget Blås Grönt.

Syftet med att anordna Blås Grönt är att senarelägga ungdomars alkoholdebut. Hittills har det varit ett arrangemang under Dundermarknaden där motivationen för ungdomar att avstå alkohol har varit möjligheten att tävla om ett presentkort på körlektioner.

Blås Grönt blev inte av under 2023 på grund av sjukfrånvaro.

Rådet diskuterar:

- Planering av arrangerandet 2024 - tillsättande av en arbetsgrupp.
- Ambitionsnivå - ska det vara alla dagar på Dundermarknaden eller bara en dag? Ska det spridas ut på orter, till exempel Joelmässan och Fjällsjömarknan?
- Möjlighet att engagera mer ideella krafter från föreningar. De får i dagsläget bidrag utan krav på motprestationer.
- Effekter av Blås Grönt. Har andelen berusade ungdomar ökat under 2023-års marknad på grund av att Blås Grönt inte arrangerades? Kan man utläsa något i rapporter från fältarbetarna?

Yrkande

Ordföranden yrkar att diskussionen återupptas på folkhälsorådets nästa möte.

Folkhälsorådets beslut

Diskussionen återupptas på folkhälsorådets nästa möte.

Diarienummer FHR.2023.340

§ 24 Delgivningar

1. Minnesprotokoll från FHZ, folkhälso-Z, 2023-05-15 §§ 1-16
2. Kommunens lägesbild över radikalisering och våldsbejakande extremism, att beslutas på kommunfullmäktige 2023-09-20
3. Inbjudan från Embrace Safety - Hur ska min kommun efterleva den nya lagstiftningen om kommuners brottsförebyggande ansvar?

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse

Inbjudan från Embrace Safety

Folkhälsorådets beslut

Delgivningarna läggs till handlingarna.